

SCIENCE PROBLEMS.UZ

ISSN: 2181-1342 (ONLINE)

№ 6 (3) - 2023

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ
СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES
AND SOCIAL SCIENCES

ЭЛЕКТРОН ЖУРНАЛ

ЭЛЕКТРОННЫЙ ЖУРНАЛ

ELECTRONIC JOURNAL

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 6 (3)-2023

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2023

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакаров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАРИ:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат ҳавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси

Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Ҳашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Тайланова Шоҳида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Васида Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш

ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психология кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атакулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхати (Рўйхатга) киритилган.

Crossref DOI:

Таҳририят Crossref DOI нинг расмий аъзоси ҳисобланади ва 10.47.390 DOI префиксига эга. Ҳар бир нашр ва илмий мақолага индивидуал Crossref DOI рақами берилади.

Google Scholar

Журнал Google Scholar (Академия) да индексацияланади.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.
Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамият.

Таҳририят манзили:

Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com
Телеграм канал: https://t.me/scienceproblems_uz

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

- Аминов Хамидулла Абдирахимович*
БОБУР ДАВРИДАГИ САМАРҚАНД ШАЙХУЛИСЛОМИ 9-14
- Неъматов Рустам Абдуваид ўғли*
ИЛК ЎРТА АСРЛАРДА ХОРАЗМДА КЕЧГАН ЭТНОМАДАНИЙ ЖАРАЁНЛАР 15-23
- Raxmanov Zafar Adilovich, Aloxunov Alisher Ahmadjonovich*
FARG'ONA VODIYSI ARXEOLOGIK YODGORLIKLARI JOYLASHUV QONUNIYATLARI: TAHLIL
VA MULOHAZALAR 23-32
- Мансуров Музаффаржон*
СОВЕТ ИТТИФОҚИ ЙИЛЛАРИДА ЎЗБЕКИСТОНДА МАДАНИЙ ТУРИЗМНИНГ ТУРИЗМ
ИНДУСТРИЯСИДАГИ ЎРНИ ВА АҲАМИЯТИ 32-42
- Mirsoatova Sayyora Turg'unovna, Muhsiddinov Ahrorbek Mamurovich*
FARG'ONA MEZOLIT VA NEOLIT DAVRI JAMOALARINI O'ZARO MADANIY ALOQALARI
XUSUSIDA 43-48

08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

- Kurpayanidi Konstantin Ivanovich*
COVID-19 PANDEMIYASI OQIBATLARINI BARTARAF ETISH SHAROITIDA RAQAMLI
TEKNOLOGIYALARNI JORIY ETISH MASALALARI 49-55
- Mexmonaliyev Ulug'bek Erkinjon o'g'li*
КОМПАНИЯЛАР САМАРАЛИ БОШҚАРУВ ТИЗИМИДА ИЧКИ НАЗОРАТНИНГ О'РНИ 56-65
- Абдуллаева Зульфия Иззатовна*
ФАКТОРЫ, ВЛИЯЮЩИЕ НА ПОВЕДЕНИЕ КЛИЕНТОВ ГОСТИНИЦ 66-74
- Алимова Муниса Юлчиевна*
ҚИШЛОҚ АҲОЛИСИ ТУРМУШ ДАРАЖАСИГА ТАЪСИР ЭТУВЧИ ОМИЛЛАР
ТАСНИФИ 75-80
- Абдиева Наргиза Шухратовна*
ИЧКИ АУДИТДА ФИРИБГАРЛИК РИСКНИ АНИҚЛАШ ВА БАҲОЛАШ 81-91
- Тўхтасинова Дилдора Раҳмонбердиевна, Ахунова Маърифат Хакимовна*
ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА РАҚАМЛИ ҲАЁТ 92-97
- Tojimatov Izzatbek Ikromali o'g'li*
BOZOR ISLOHOTLARI SHAROITIDA MOLIYAVIY HISOBOTLARNI SHAKLLANTIRISH
MASALALARI 98-103
- Савинова Галина Анатольевна*
ОТЛИЧИТЕЛЬНЫЕ ЧЕРТЫ МСФО И НСБУ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА СОСТАВЛЕНИЕ
ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ 104-108
- Qodirov Sardorbek Isroiljon o'g'li*
QURILISH SANOATI KORXONALARI FAOLIYATINI RAQAMLI TEKNOLOGIYALAR ASOSIDA
RIVOJLANTIRISH MASALALARI 109-114

Урдушев Хамракул, Мавлянов Мажид, Эшанкулов Сирожиддин, Розиева Гулхаё
 АГРОКЛАСТЕРЛАР ВА УЛАРНИНГ РИВОЖЛАНИШИДА РАҚАМЛИ
 ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИНГ ЎРНИ 115-125

Худаярова Хуршида Абдуназаровна
 ЎЗБЕКИСТОНДА ИННОВАЦИОН БАНК ХИЗМАТЛАРИНИ ЖОРИЙ ЭТИШ МУАММОЛАРИ
 ВА ИСТИҚБОЛЛАРИ 126-132

09.00.00 - ФАЛСАФА ФАНЛАРИ

Бойдадаев Абдуррохмон Толибжон ўғли
 РЕНЕССАНС ДАВРИДА ПАНТЕИСТИК ҚАРАШЛАРНИНГ ФАЛСАФИЙ ТАҲЛИЛИ..... 133-141

Аликулов Хусниддин Акбарович
 ҲОЗИРГИ ДАВРДА ГЛОБАЛ ЭКОЛОГИК ХАВФ-ХАТАР ВА НАНОТЕХНОЛОГИЯЛАР .142-151

Саидова Камола Усканбаевна
 РЕНЕССАНС ДАВРИ САНЪАТИ – ЖАҲОН МАДАНИЯТИ АЖРАЛМАС ҚИСМИ
 СИФАТИДА 152-156

Shirinov Anvar Qanoatovich
 MARKAZIY OSIYODA INSON TARAQQIYOTI SOHASIDAGI STRATEGIYALARNING IJTIMOIIY-
 FALSAFIY TAHLILI 157-162

Хасанов Бобуржон Хакимович
 ЖАМИЯТ ТАРАҚҚИЁТИДА ОММАВИЙ НОРОЗИЛИК ҲАРАКАТЛАРИНИ ОЛДИНИ
 ОЛИШНИНГ ҲОЖИВИЙ-МАҲКУРАВИЙ ХУСУСИЯТЛАРИ 163-167

Xodjayeva Fotima Nabixonovna
 AHMAD G'AZZOLIYNING "SAVONIH" ASARI HAQIDA QISQACHA TASNIF 168-172

10.00.00 - ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ

Rustamova Shaxnoza Abduraximovna
 MATN, TARJIMA TURLARI VA TARJIMADA TARJIMON MAHORATINING O'RNI 173-180

Abdulloyeva Kamola Mirxon qizi
 MUALLIF DISKURSIV SHAXSI TUSHUNCHASI, STRUKTURASI VA RIVOJLANISH
 TENDENSIYALARI 181-191

Turg'unova Fazilat Rustam qizi
 PRAGMALINGVISTIKA NUQTAI NAZARIDAN SARLAVHA FUNKTSIYALARI 192-197

Saidov O'lmas Raxmatovich
 O'ZBEK TILI ISH YURITISH TERMINLARINING ETIMOLOGIK TAVSIFI 198-206

Xuramova Dildora Rahkmonkulovna, Axmedova Firuza Asrorovna
 O'ZBEKISTONDA TARJIMONLARNING TARJIMA USLUBINI BERILISHI XUSUSIDA 207-213

Ataboyev Isroiljon Mirza o'g'li
 MADANIYATLARARO SIYOSIY MAKONDA TAJOVUZKOR SALOHİYATGA EGA NUTQ
 TA'SIRINING USULLARI 214-219

Murodova Nilufar Karomatovna
BLOGGERLIK FAOLIYATIDA MAHORAT MASALALARI 220-224

Ochilova Hilola Husan qizi
XITOIY TILIDA NOMINALIZATSIYA HODISASI XUSUSIDA AYRIM MULOHAZALAR 225-229

Kuvonov Zarifjon Maxsiddin o'g'li
NEMIS TILIGA CHET TILIDAN O'ZLASHAGAN SO'ZLARNING STRUKTURAL-SEMANTIK
TADQIQI 230-238

Yakubova Nilufar Egamberganovna
"MULLO NASRIDDIN" – TURKIY MATBUOT TARIXIDA MUHIM HODISA 239-245

12.00.00 – ЮРИДИК ФАНЛАР

Абдуллаева Маликабону Эркин қизи
ХАЛҚ ТАЪЛИМИДА МАЪМУРИЙ БОШҚАРУВ ВА МЕХНАТ МУНОСАБАТЛАРИ БИЛАН
БОҒЛИҚ КОРРУПЦИЯВИЙ ОМИЛЛАР ТАҲЛИЛИ 246-256

13.00.00 – ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ

Jumayev Rustam G'aniyevich
IJTIMOIY-GUMANITAR VA MUTAXASSISLIK FANLARNI INNOVATSION PEDAGOGIK
TEKNOLOGIYALAR ASOSIDA O'QITISH ORQALI TALABALARDA FUQAROLIK POZITSIYASINI
TAKOMILLASHTIRISH 257-263

Бозорова Муслима
ЭТНОПЕДАГОГИКА ТАЛАБА-ЁШЛАРДА ЎЗБЕКОНА МИЛЛИЙ ЎЗИГА ХОСЛИКНИ
ШАКЛЛАНТИРИШ ВОСИТАСИ СИФАТИДА 264-270

Samadova Sarvinoz Samad qizi
YOSHLARNI BAG'RIKENGLIK RUHIDA TARBIYALASHGA DOIR KOMPETENSIYALAR.... 271-275

Жўраев Воҳид Тожимаматович
РАҚАМЛАШТИРИШ ШАРОИТИДА ЗАМОНАВИЙ ТЕХНОЛОГИЯЛАР АСОСИДА ТАЪЛИМ
МУАССАСАСИНИ БОШҚАРИШ 276-288

Бозорова Назокаат
ИККИНЧИ ЖАҲОН УРУШИГА ОИД МАҲАЛЛИЙ МУЗЕЙ МАТЕРИАЛЛАРИ
ЎҚУВЧИЛАРНИНГ ТАРБИЯВИЙ-ТАДҚИҚОТ ФАОЛИЯТИ ТАШКИЛ ЭТИШ ВОСИТАСИ
СИФАТИДА 289-295

Satvoldiyev Faxriddin Akbarali o'g'li
МАКТАВ О'QUVCHILARINI HUQUQIY TAFAKKURINI SHAKLLANTIRISH TEKNOLOGIYALARI
BORASIDA EKSPERIMENT ISHLARINI TASHKIL ETISH VA NATIJALAR TAHLILI 296-301

Sharipova Sitara Xaydarovna
OLIV TA'LIM MUASSASALARIDA RUS TILI FANINI O'QITISHDA MUAMMOLI TA'LIMDAN
FOYDALANISH 302-307

Isag'aliyeva Sadafxon Muxammadaminovna
BIOLOGIYA O'QITISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA INTERFAOL USULLARNI
QO'LLASH 308-312

<i>Umarov Abdusamat Abdumalikovich, Xojimurodova Mahliyoхon Kenjavoy qizi</i> OILA VA NIKOH SHAROITIDA AYOLLAR SPORTINING MUAMMOLARI	313-317
<i>Sulaymanova Dildora Nazarovna</i> LOYIHAGA ASOSLANGAN O'QITISH TEXNOLOGIYASINING MOHIYATI VA MAZMUNI...318-325	
<i>Ro'ziev Rustam Ro'zimurodovich</i> YONG'IN XAVFSIZLIGI MADANIYATI–ODDIYLIKDAN KOMILLIK SARI	326-330
<i>Акрамов Баходир</i> МАЛАКАЛИ ДАРВОЗАБОНЛАРНИ ЎЙИН ДАВОМИДА БАЖАРИЛАДИГАН ТЕХНИК-ТАКТИК ҲАРАКАТЛАРИ ТАҲЛИЛИ	331-336
<i>Anvarjonov Ahrorjon Ahadjon o'g'li</i> BO'LAJAK TARIXCHILARDA TARIX FALSAFASI VA UNING ZAMONAVIY KONSEPSIYALARIGA DOIR BILIMLARNI RIVOJLANTIRISH METODIKASI	337-342
<i>Umarov Bekzod Azizovich</i> RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA PEDAGOGLARNING PROFESSIONAL KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK MODELI	343-349
<i>Бекимбетова Дильфуза Оралбаевна</i> РАЗВИТИЕ ГРАЖДАНСКОГО ОБЩЕСТВА И ГОСУДАРСТВА В УЗБЕКИСТАНЕ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ	350-356

10.00.00-Филология фанлари

Ataboyev Isroiljon Mirza o'g'li

Toshkent davlat transport universiteti assistenti

E-mail: isroilataboyev2@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1194-9222>

MADANIYATLARARO SIYOSIY MAKONDA TAJOVUZKOR SALOHİYATGA EGA NUTQ TA'SIRINING USULLARI

Annotatsiya. Maqolamiz madaniyatlararo siyosiy makonda tajovuzkor pragmatik salohiyatga ega bo'lgan nutq ta'sirining usullarini tahlil qilishga bag'ishlangan. Tadqiqot uchun material sifatida siyosiy intervyu matnlari tanlangan. Ishda tahdid, ta'na-dashnom haqorat va tanbeh kabi nutq ta'sirining strategiyalari tahlil qilinadi. Nutq ta'sirini tahlil qilishga eng munosib yondashuv mahalliy psixolingvistik maktabda yoki nutq faoliyati nazariyasida shakllantirilgan. Ushbu nazariyada ishlab chiqilgan nutq ta'siri to'g'risidagi qoidalar madaniyatlararo siyosiy makonda ishlaydigan matnlarni tahlil qilishda mos keladi.

Kalit so'zlar: nutq ta'siri, madaniyatlararo siyosiy makon, tahdid, haqorat, ta'na-dashnom va tanbeh, kommunikativ, reabilitatsiya, norozilik, shantaj, qo'pollik, ishonchsizlik.

Атабоев Исроилжон Мирза угли

Ташкентский государственный

транспортный университет, ассистент

МЕТОДЫ ЯЗЫКОВОГО ВОЗДЕЙСТВИЯ С АГРЕССИВНЫМ ПОТЕНЦИАЛОМ В МЕЖКУЛЬТУРНОМ ПОЛИТИЧЕСКОМ ПРОСТРАНСТВЕ

Аннотация. Статья посвящена анализу методов языкового воздействия с агрессивным прагматическим потенциалом в межкультурном политическом пространстве. В качестве учебного материала были выбраны тексты политических интервью. В работе анализируются стратегии языкового воздействия, такие как угрозы, обвинения, оскорбления и укоризны. Наиболее подходящий подход к анализу языковых эффектов сформулирован в местной психолингвистической школе или в теории языковой деятельности. Правила о влиянии языка, разработанные в этой теории, вполне последовательны при анализе текстов, оказывающих влияние в межкультурном политическом пространстве.

Ключевые слова: речевой эффект, межкультурное политическое пространство, угрозы, оскорбления, укоризны и порицания, коммуникативный, реабилитация, протесты, шантаж, грубость, недоверие.

Ataboev Isroiljon Mirza ugli

Tashkent StateTransport University,

Assistant Teacher

METHODS OF LANGUAGE INFLUENCE WITH AGGRESSIVE POTENTIAL IN INTERCULTURAL POLITICAL SPACE

Abstract. The article is dedicated to the analysis of methods of language influencing with aggressive pragmatic potential in the intercultural political space. Political interview texts were selected as study material. The work analyzes strategies of influencing language such as threats, accusations, insults and reproaches. The

most appropriate approach to analyzing language effects is formulated in a local psycholinguistic school or in the theory of language activity. The rules about the influence of language developed in this theory are quite consistent in the analysis of texts that have an effect in the intercultural political space.

Keywords: speech effect, intercultural political space, threats, insults, reproaches, communicative, rehabilitation, protests, blackmail, rudeness, distrust.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SP1342V3I6Y2023N28>

Kirish. Siyosiy muloqot sohasida eng samarali va an'anaviy dialogik janrlardan biri bu suhbat bo'lib, uni tahlil qilish uchun nutq faoliyati nazariyasi tamoyillaridan foydalanish zarur deb hisoblaymiz. Ushbu nazariyaga ko'ra, nutq muloqotga xizmat qiladi, uning davomida kommunikatorlar bir-birlarining xatti-harakatlarini tartibga solib, qo'shma faoliyatni tashkil qilish uchun hamkorlikni amalga oshiradilar. Bizning fikrimizcha, muloqot jarayonida muloqot yoki nutq ta'sirida hamkorlik ko'plab usullar yordamida amalga oshiriladi, ular orasida biz quyidagilarni ta'kidlaymiz: 1) tahdid; 2) haqorat; 3) tanbeh 4) ta'na-dashnom. Ushbu tadqiqotda biz agressiv pragmatik salohiyatga ega bo'lgan, ya'ni ziddiyatli nutq doirasida ishlaydigan nutq ta'sir usullariga murojaat qilamiz. Konflikt nutqi deganda aloqa ishtirokchilarining buzg'unchi faoliyati, adresat va maqsadli auditoriyaning og'zaki o'zaro ta'siri, nutq ta'sirining usullari to'plami, ziddiyatli aloqada nutq xatti-harakatlari strategiyalari, nutq taktikasi va hosil bo'lgan nutq reaksiyalariga tegishli xatti-harakatlarning aniq va yashirin mazmunini aniqlash tushuniladi.

Tahdid, haqorat, tanbeh va ta'na-dashnom nutq ta'sirining mustaqil strategiyasini anglatadi. Og'zaki xatti-harakatlarning ziddiyatli turidagi nutq xatti-harakatlarining ushbu strategiyalari ma'lum bir nutq taktikasiga ega. Tahdid, haqorat, tanbeh va ta'na-dashnom tilning barcha darajalarida ma'lum bir mujassamlanishni oladi va tegishli nutq reaksiyalarini keltirib chiqaradi. Samarali muloqot fanining bir qismi sifatida ma'lum bir kommunikativ vaziyatda shaxsga nutq ta'sirining mos, yetarli usulini o'rganish muhimdir.

Bizning tushunchamizda tahdid-bu ziddiyatli nutq doirasida ishlashda tajovuzkor potentsialni amalga oshiradigan nutq ta'sirining usulidir. Mojaro nutq tajovuzining manbai (va u kommunikativ ziddiyatni keltirib chiqaradi) degan uchlikni hisobga olgan holda, tahdid nutq tajovuzining boshlanishi, og'zaki tajovuzga javob yoki hissiy reaksiya bo'lishi mumkin.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili. Nutq tajovuzining boshlanishi sifatida tahdid, haqorat, tanbeh va ta'na-dashnom, qabul qiluvchi boshqa odamda qo'rquvni uyg'otish orqali yakuniy natijaga erishmoqchi bo'lganida sodir bo'ladi. N.V.Xoxlova bunday xatti-harakatlar insonning tabiiy tajovuzkorligi yoki tahdid ma'ruzachiga maqsadga erishishning yagona samarali usuli sifatida taqdim etiladigan vaziyatning eksklyuzivligi bilan izohlanishi mumkinligini ta'kidlaydi. [6] Himoya reaksiyasi sifatida ta'na-dashnom, qabul qiluvchi shaxsning manfaatlariga tajovuz qiladigan jismoniy yoki og'zaki harakatlarga javob berganda sodir bo'ladi. N.V. Xoxlovaning so'zlariga ko'ra, bu holda psixologik "*O'zini o'zi rehabilitatsiya qilish*" mexanizmi ishlaydi: aksariyat odamlar u yoki bu holatda o'zlarini tajovuzkor tutishlarini tan olishni istamaydilar, balki o'zlarining xatti-harakatlarini oqlaydilar va uni asosli deb taqdim etadilar. Hissiy reaksiya sifatida ta'na-dashnom hech qanday aqliy operatsiyalar bilan bog'liq emas. Ko'pgina hollarda, bunday ta'na-dashnom dushmanlik his-tuyg'ularining paydo bo'lishida umuman ishtirok etmagan kishiga qaratilgan. N.V. Xoxlova ushbu turdagi holatlarda

hissiy tanglik shunchalik katta ekanligini ta'kidlaydiki, ma'ruzachi tinglovchining so'zlarini idrok eta olmasligini unutadi.

Nutq ta'sirining bir usuli sifatida ta'na-dashnom ba'zi parametrlarga ko'ra, tajovuzkor potentsialga ega bo'lgan o'xshash nutq harakatlariga to'g'ri keladi va yaqinlashadi. Bunday nutq harakatlariga quyidagilar kiradi: va'da, talab, ogohlantirish va xabar. V.O. Mulkeeva ta'na-dashnomni aniq ifoda etishning barcha holatlarini quyidagi guruhlariga bo'ladi: 1) qabul qiluvchiga xavfning mohiyati va jiddiyligini aniqlamagan mavhum oqibatlar e'lon qilingan ta'na-dashnom; 2) jismoniy kuch ishlatishga va'da bergan ta'na-dashnom; 3) haqorat yordamida ta'na-dashnom; 4) uchinchi shaxsni qabul qiluvchining har qanday harakati to'g'risida xabardor qilish va'dasi bilan ta'na-dashnom. [4] Ta'na-dashnomni to'g'ridan-to'g'ri ifoda etish holatlaridan tashqari, nutq ta'sirining ushbu usuli ham bilvosita taqdim etilishi mumkin. V.O. Mulkeeva ta'na-dashnom taktikasini bilvosita ro'yxatdan o'tkazish usullari quyidagicha tasniflanadi: 1) adresatning dushmani qo'rqitish uchun uning jismoniy yoki ma'naviy ustunligini namoyish qilishi; 2) nutq harakati mavzusini o'zgartirish; 3) ma'lum bir ma'lumotnomani noaniqqa o'zgartirish; 4) tahdidning ma'nosi kontekstdan aniqlanganda muloyim shakldan foydalanish. [4]

Hech shubha yo'qki, ta'na-dashnom aktini nutq ta'siri vositasi sifatida ifodalashning yuqoridagi usullarining hammasi ham ommaviy axborot vositalarida ziddiyatli nutqni amalga oshirish sohasi sifatida amalga oshirilmaydi. Nutq ta'sirining ushbu usulidan foydalanish, bizning fikrimizcha, quyidagi shartlarga bog'liq: 1) jurnalist ishlayotgan nashrning darajasi (yoki ingliz terminologiyasida "sifat" deb ataladi); 2) muxbirning o'zi madaniyati va ta'lim darajasi, bu shubhasiz tahririyat tomonidan ma'lum kommunikativ strategiya va taktikalardan foydalanishga oid; 3) muayyan nutq strategiyasi va taktikadan foydalanish jinoiy jazo bilan cheklanadi, bu muayyan siyosiy partiyalar, guruhlar, davlat arboblari va boshqalarning harakatlarini baholashda ma'lum leksik birliklardan noto'g'ri foydalanish natijasida yuzaga kelishi mumkin.

Til materiallari tahlili shuni ko'rsatadiki, zamonaviy ommaviy axborot vositalarida ko'pincha ta'na-dashnom emas, balki nutq ta'sirining usuli sifatida ogohlantirish qo'llaniladi. Ogohlantirish, bizning fikrimizcha, ba'zi bir tajovuzkor potentsialga ega bo'lishi mumkin, chunki N.V. Xoxlovaning so'zlariga ko'ra ushbu nutq aktining ikki turi mavjud: odob-axloq qoidalari va nizolar. [4] Muallif ogohlantirishning ikki turi o'rtasidagi semantik farqlarni quyidagicha tavsiflaydi: odob-axloq qoidalari bo'yicha ogohlantirish muallifining hissiy holati betaraflik bilan tavsiflanadi; ziddiyatli ogohlantirish muallifi uchun jazolash harakati asosiy hisoblanadi. Zamonaviy siyosatchilar siyosiy maydonda noloyiq xatti-harakatlari uchun raqiblarini jazolash niyatlarini oshkor qilmasliklari shubhasiz, ammo davlat rahbari tomonidan olib borilayotgan ishga rozi bo'lmaganlar uchun yuzaga kelishi mumkin bo'lgan salbiy oqibatlar to'g'risida ogohlantirish halokatli va tajovuzkor printsipiga ega bo'lmaydi. Ta'na-dashnom, tahdid va ogohlantirish uning turlari sifatida qabul qiluvchini ma'lum bir harakatni bajarishga undash va belgilangan qoidalarga rioya qilishdan bosh tortgan taqdirda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan salbiy oqibatlarga olib keladigan vaziyatni ko'rsatish uchun nutq ta'sirining usullari hisoblanadi.

Haqoratni o'rganishga o'tar ekanmiz, V.G. Kusov uni axloqiy xatti-harakatlar yoki hatto adresatning noto'g'ri xatti-harakatlari to'g'risida baho berishga olib keladigan illokatsion nutq harakati sifatida izohlaydi. [3] Haqorat qilinganida, qabul qiluvchining intellektual faoliyatiga

axloqiy ta'sir ko'rsatish orqali uning ijtimoiy mavqei pasayadi. Haqorat quyidagi nutq harakatlari orqali amalga oshirilishi mumkin: 1) maslahat; 2) tahdid; 3) shantaj; 4) qo'pollik; 5) ishonchsizlik 6) ta'na-dashnom. Ushbu usullarning har birida ta'sir qanday amalga oshirilishini ko'rib chiqamiz. Kengash ixtiyoriy ravishda bo'ysunishning vaqtinchalik ierarxik tizimini o'rnatishni o'z ichiga oladi (bu holda, yuqori ijtimoiy mavqega ega bo'lgan adreschining noo'rin dalillariga qarshi tura olmaslik haqoratli bo'ladi). Agar ta'na-dashnom bo'lsa, adresat axloqiy jihatdan bostiriladi va adresantning ko'rsatmalariga rioya qilishga majbur bo'ladi (adresat ongining intellektual tarkibiy qismini haqoratli ravishda asossiz bostirish). Shantaj paytida haqorat-bu sizning harakat erkinligingizni amalga oshirishning mumkin emasligi erkinligiga bo'lgan huquqingizni amalga oshirishdan haqoratli ravishda mahrum qiladi. Qo'pollik nutq xulq-atvori me'yorlarini ongli ravishda e'tiborsiz qoldirishda ifodalangan ijtimoiy axloq qoidalarining asossiz buzilishini nazarda tutadi (haqoratli xatti-harakatlar qoidalarining ahamiyatini jamoatchilik e'tiborsizligiga qaratilgan). Ishonchsizlik strategiyasi yopiq holda taqdim etiladi va uning ma'nosi bir muncha vaqt o'tgach, voqeaning asosiy holatlari aniqlanganda va adresat o'zining ijtimoiy va kasbiy to'lovga layoqatsizligini anglaganida aniqlanadi (haqoratli ravishda haqiqiy tushuntirishlarning yo'qligi va o'zini oqlay olmaslik).

Tadqiqot metodologiyasi. Bizning kuzatishlarimizga ko'ra, zamonaviy intervyularda, og'zaki ta'sir qilish usuli sifatida haqoratni amalga oshirishda, tahlil qilingan tajovuzkor nutq harakati quyidagi ma'nolarda amalga oshirilishi mumkin: 1) raqibning ijtimoiy mavqeini pasaytirishga qaratilgan harakatning o'zi; 2) haqorat ob'ektiga qaratilgan nutq vositalari; 3) davlatga qarshi dushmanlikning namoyon bo'lishi; 4) ba'zi harakatlarga nisbatan norozilik raqib tomonidan sodir etilgan; 5) mavjud vaziyatdan norozilik; 6) birovning xatti-harakatlarini (faktni bayon qilish) haqoratli deb baholash; 7) ma'lum bir hodisani huquqiy baholash. Yuqorida tavsiflangan ta'na-dashnom ma'nolarini tajovuzkor nutq harakati sifatida semantizatsiya qilish usullarini ko'rib chiqamiz. Ehtimol, zamonaviy siyosiy intervyularda raqibning (yoki uchinchi shaxsning) ijtimoiy mavqeini pasaytirish maqsadida harakat qilish, qabul qiluvchining xatti-harakatlarini noo'rin, umume'tirof etilgan me'yorlarga mos kelmaydigan, jahon standartlariga zid deb ta'riflash yoki tavsiflash faktida namoyon bo'ladi. Nutq rejasidagi bunday harakat biz tahlil qilayotgan shaxs faoliyati sohasidagi aloqa jarayoniga halokatli ta'sir ko'rsatadigan maxsus til vositalarida namoyon bo'ladi. Masalan, hatto Rossiya Prezidenti Vladimir Putin amerikalik jurnalistlarga bergan intervyusida ikki tomonlama standartlar siyosati to'g'risidagi nizomni tasvirlab, xalqaro terrorchilar ro'yxatiga kiritilgan va hozirda Qatarda yashovchi Zelimxon Yandarbiev bilan vaziyatni misol qilib keltiradi. V. Putin bu odamni shunday tavsiflaydi: *"Bizda amerikalik amaldorlar haqida bir xil turdagi odamlar bilan, axlat bilan uchrashayotgani haqida ishonchli ma'lumotlar mavjud."* [8] Davlatga qarshi dushmanlikning namoyon bo'lishi davlat rahbarlarining iloji boricha bag'rikenglik bilan muloqot qilish va mamlakatlar o'rtasidagi barqaror munosabatlarni saqlab qolish istagi tufayli maxsus til vositalarida namoyon bo'lmasligi mumkin. Biroq, u yoki bu davlatning harakatlarida mavjud vaziyatdan norozilik maxsus sintaktik vositalar, jurnalistlarga o'z kuchlari vakillari sifatida murojaat qilish, boshqa davlatlar va sivilizatsiyalar bilan taqqoslash (har doim ham haqorat oluvchining foydasiga emas) orqali ifodalanishi mumkin. Vladimir Putinning Time jurnaliga bergan intervyusida Rossiya Prezidenti Rossiya va AQSh o'rtasidagi munosabatlardagi muammoni shunday tasvirlaydi: *Birinchi navbatda, nima uchun sizning sivilizatsiyangiz eng zo'r deb qaror qildingiz? Amerikaliklarga qaraganda ancha qadimiy*

sivilizatsiyalar mavjud. Ikkinchidan, ular bizga jimgina xabar berishadi, qulog'imizga pichirlashadi: "Biz sizni qabul qilishga tayyormiz, lekin shuni yodda tutingki, bizda patriarxal oila bor va biz bu yerda kattamiz va siz bizga bo'ysunasiz" [9]. Tajovuzkor nutq harakati sifatida haqoratning turli ma'nolari bir-biridan farq qilmasligi, balki faqat ularning umumiyliги va birligida amalga oshirilishiga shubha yo'q. Biz davlatga qarshi dushmanlikning namoyon bo'lishi, opponent yoki uchinchi shaxsning ba'zi harakatlaridan norozilik, mavjud vaziyatdan norozilik, kimningdir xatti-harakatlarini haqoratli deb baholash ularni semantizatsiya qilish vositalarining repertuari nuqtai nazaridan shunchalik yaqinki, ba'zida haqoratli nutq harakatlarining u yoki bu ma'nosi o'rtasida chiziq chizish juda qiyin. Vladimir Putinning Time jurnaliga bergan xuddi shu intervyusida suhbatdosh matbuot vakillarini shunday tavsiflaydi: *Men sizga ochiqchasiga aytishim kerak, xohlasangiz – yozing, xohlamasangiz – yo'q, buni o'zingiz bilasiz: G'arbning barcha erkinliklariga, shu jumladan Amerika matbuotiga qaramay, juda g'azablangan odamlar bor. Ular shunchaki egalari to'laydigan pulni ishlab chiqaradilar va xo'jayinlari bilan janjallashishni xohlamaydilar* [9].

Tahlil va natijalar. Bizning fikrimizcha, ba'zi harakatlarni haqoratli deb huquqiy baholash faqat maxsus mavzulardagi intervyularga xosdir va siyosiy va ijtimoiy muammolar bo'yicha suhbatlarda juda kam uchraydi, chunki yuridik amaliyot masalalari boshqa soha mutaxassislarining huquqidir. Tanbeh A.L. Fyodorova tomonidan o'tmishda sodir bo'lgan yoki aloqa akti paytida kuzatilgan suhbatdoshning xatti-harakatlari tufayli suhbatdoshning aloqa sherigiga hissiy - baholovchi munosabatining bilvosita ifodasi sifatida, ushbu milliy-lingvistik-madaniy vakillarning ongida mavjud bo'lgan umumiy va xususiy madaniy axloqiy g'oyalar va me'yorlarga mos kelmasligi sifatida belgilanadi [5]. Til materiallari tahlili shuni ko'rsatadiki, tanbeh, ta'na-dashnom nafaqat bilvosita, balki ma'ruzachining aloqa sherigiga yoki o'ziga bo'lgan hissiy va baholovchi munosabatining bevosita ifodasidir. Ikkinchi holda, biz sub'ekt va baholash ob'ekti bir xil bo'lganda o'z-o'zini tuzatish haqida gapiramiz. T.A. Davidova o'z-o'zini tanqid qilish to'g'ridan-to'g'ri og'zaki qaytishni talab qilmaydigan, ammo boshqa shaxsning psixologik reaksiyasi uchun mo'ljallangan interiorizatsiya qilingan nutq harakatlarining turlaridan biriga tegishli ekanligini ta'kidlaydi. Ta'na-dashnom va o'z-o'zini tanqid qilishning sabablari boshqacha bo'lishi mumkin. [1] A. Fyodorova ta'na-dashnom o'tmishda sodir bo'lgan yoki aloqa aktida kuzatilgan suhbatdoshning xatti-harakatlari bilan bog'liqligini ta'kidlaydi, chunki bu umumiy qabul qilingan, xususiy madaniy, individual axloqiy va axloqiy g'oyalar va normalarga mos kelmaydi. O'z-o'zini himoya qilish quyidagi sabablarga ko'ra yuzaga keladi: sub'ektga ma'lum bir vaziyatda noo'rin ko'rinadigan o'z shaxsiyatining fazilatlarini; muayyan vaziyatni yaratishga olib keladigan o'z harakat va harakatsizligi; amalga oshirilgan harakat uchun tavba qilish va vaziyatni yaxshi tomonga o'zgartirish istagi. [5]

Muayyan lingvokulturada aloqa jarayonini tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari buzg'unchi aloqa shakllari mavjudligida o'z izini qoldiradi. Suhbatdosh va suhbatdoshning turli xil milliy-lingvistik va madaniy jamoalarga mansubligi, bizning fikrimizcha, ta'na-dashnomni nutqqa ta'sir qilish usuli sifatida tahlil qilishda muhim rol o'ynaydi. Turli etno-jamiyatlar a'zolarida bilim va g'oyalarga ega bo'lish darajasidagi farqlar turli madaniyatlarga mansub aloqa sheriklari tomonidan bir xil vaziyatni idrok etishda iz qoldirishi mumkin emas. Natijada, chet ellik sherik tomonidan muammoni tushunmaslik va suhbatdoshining tanbehiga olib keladi. Binobarin, turli millatdagi sheriklarni ta'na-dashnom berishning tajovuzkor salohiyati bilan dialogik o'zaro ta'sir pragmatik va kognitiv uyg'onish bilan tavsiflanadi, chunki P.N.

Donetsning soʻzlariga koʻra, madaniyatlararo aloqaning oddiy, madaniyatlararo muloqotga nisbatan asosiy differentsial xususiyati “*begona*” bilan aloqa qilishdir. [2]

Xulosa va takliflar. Xulosa oʻrnida shuni taʼkidlash joizki yuqorida keltirilgan aloqaning oqibatlarini oʻzaro taʼsirning halokatli shakllarida salbiy xarakterga ega boʻlishiga shubha yoʻq. Taʼna-dashnom aktining tajovuzkor potentsiali bilan dialogik oʻzaro aloqada boʻlgan pragmatik diqqatni jalb qilish, begona hodisalarni pasaytirilgan yoki haddan tashqari oshirib yuborilgan baholashda namoyon boʻladi, kognitiv fikrlash begona hodisalar toʻgʻrisida toʻliq maʼlumotga ega boʻlmagan holda amalga oshiriladi. Biz tahlil qilgan tahdid, haqorat, taʼna-dashnom va tahqirlash holatlari koʻp hollarda kognitiv jihatdan belgilanadi, yaʼni ular leksik, grammatik va boshqa til koʻrsatkichlari yordamida aniq ifoda etilmaydi, bu tadqiqotchidan maʼlum bayonotlarni halokatli va tajovuzkor salohiyatga ega deb tasniflashda qoʻshimcha kuch talab qiladi.

Адабиётлар/Литература/References:

1. Давыдова, Т.А. Роль упрёка в межличностном общении / Т.А. Давыдова. – URL: <http://www.lingvomaster.ru>.
2. Донец, П.Н. Теория межкультурной коммуникации: культурных смыслов и языковых форм: дис. ... д-ра филол. наук / П.Н. Донец. – Харьков, 2004. – 367 с.
3. Кусов, Г.В. Оскорбление как иллокутивный лингвокультурный концепт: ди. канд филол. наук Г.В. Кусов. – Краснодар, 2004. – 245 с.
4. Мулькеева, В.О. Речевые стратегии конфликта, влияющие на их выбор: дис. канд. филол. наук / В.О. Мулькеева. – СПб., 2005. – 190 с.
5. Фёдорова А.Л. Речевая стратегия упрека лингвокогнитивный подход (на материале немецкого, английского и русского языков) дис. канд. филол. наук / А.Л. Фёдорова. – Уфа, 2004. – 187 с.
6. Хохлова, Н.В. Способы и средства реализации коммуникативной категории угрозы в русском и английском языках наук / Н.В. Хохлова. – Самара, 2004. – 198 с.
7. Интервью Владимира Путина Ведущему американского телеканала «Си-Эн-Эн» URL: <http://premier.gov.ru/events/news/13147/>.
8. Интервью Владимира Путина американским журналистам 2003 г.). URL: <http://www.newsru.com/world/29sep2003/inter.html>.
9. Интервью Владимира Путина журналу Time. URL: <http://news.mail.ru/politics/1532465/>.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 6 (3) – 2023

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамият

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).